کد اجرا: تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸

نام و نام خانوادگی: **آموزشگاه : زکیه**

نام آزمون: امتحان ادبیات–درس ۱ تا۸–پایه هشتم

۱ مفهوم کنایی مصراع «بزرگان نهاده بزرگی ز سر» را مشخص کنید؟

۲ متصّل کنید.

الف) جامع التمثیل	فیض کاشانی
ب) بهارستان	محمد حبله‌رودی
ج) پریشان	قاآنی
د) شرح صحیفهٔ سجادیه	جامی

الف جامع التمثیل ← .....

ب بهارستان ← .....

پ پریشان ← .....

ت شرح صحیفهٔ سجادیه ← .....

۳ کلمه‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را معنی کنید.

الف به قدر فهم مستمعان می‌گویم.

ب کنم از جَیب نظر تا دامن

پ جولاهه‌ای به وزارت رسیده بود.

ت گفت آن که سوخت او را کی ناله یا فغان است؟

ث تو از آن آزاداندیشانی هستی که پایدار و نستوه، می‌کوشند.

ج «چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار»

۴ معنی لغتی که زیر آن خط کشیده‌شده است را بنویسید.

الف تا هنگامی که پشتیبان هم باشید ظفرمند می‌شوید.

۵ هرچه در مورد «قیصر امین‌پور» می‌دانید بنویسید؟

۶ در بیت زیر، چند فعل به‌کار رفته است؟ (چند جمله)

تمام طول هفته را به انتظار جمعه‌ام دوباره صبح، ظهر، نه! غروب شد، نیامدی

الف) هفت ☐ ب) چهار ☐ ج) پنج ☐ د) شش ☐

۷ معانی کلمات مشخّص‌شده در عبارات زیر را بنویسید.

الف جز کاستی و ناراستی و ددی و بدی نمی‌تواند دید.

۸ چهار بیت نخست از شعر حفظی خود را بنویسید.

۹ شکل قالب مثنوی را رسم کنید و سه اثر مثنوی معروف فارسی را بنویسید.

۱۰ نقش‌های دستوری واژه‌های زیر را مشخص کنید.

الف آنکه دستور زبان عشق را / بی‌گزاره در نهاد ما نهاد

ب خوب می‌دانست تیغ تیز را / در کف مستی نمی‌بایست داد

۱۱ تعداد جمله‌های زیر را مشخص کنید و زیر فعل‌های آن خط بکشید.

الف شیخ در پی او روان شد و گفت: «مرا با او کار است».

www-kanoon-ir

ب زنهار! مگو سخن به جز راست

پ گفتم مرا غم تو، خوش‌تر ز شادمانی است.

ت فرزندم! من می‌دانم و بی‌گمانم که تو ایران را از بن جان دوست می‌داری.

۱۲ آرایه‌های بیت زیر را نام ببرید:

الف خیزید و خز آرید که هنگام خزان است / باد خنک از جانب خوارزم وزان است.

ب سحر بر شاخسار بوستانی / چه خوش می‌گفت مرغ نغمه‌خوانی

پ ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

۱۳ در جای خالی کلمه‌های مناسب بنویسید.

الف آرایهٔ ادبی به‌کار رفته در مصراع دوم بیت زیر، آرایهٔ ادبی ..... است.

با چشم ادب نگر پدر را از گفتهٔ او مپیچ سر را

۱۴ نوع آرایهٔ ادبی را با توجه به عبارت زیر، فقط نام ببرید.

الف گل می‌روید بهار، گل می‌روید

۱۵ معنی واژه‌های مشخص‌شده را با توجه به جمله بنویسید.

۱ – کشور ما همواره سرزمین سپند فرّ و فروغ و فرزانگی و فرهیختگی بوده است. (فروغ: .....)

الف مفهوم واژهٔ زیر را بنویسید.

۲ – حکیمی گفته: «افسوس که جوان نمی‌داند و پیر نمی‌تواند.» (حکیم: .....)

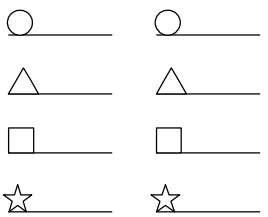
ب معنی واژهٔ زیر را بنویسید.

تویی شیخ بغداد که مردم را ارشاد می‌کنی؟

www-kanoon.ir

www-kanoon-ir

«در مثنوی، هر بیت قافیه جداگانه دارد. مثنوی معنوی، خسرو و شیرین، شاهنامه» در قالب مثنوی هستند.

۱۰

الف دستور: مفعول (چه چیزی را نهاد؟ دستور زبان عشق را)

ب کف: متمم (بعد از حرف اضافه آمده و متمم است.)

۱۱

الف شیخ در پی او روان شد (۱) و گفت (۲): «مرا با او کار است» (۳) **۳ جمله و ۳ فعل (شد، گفت، است)**

ب زنهار! (۱) مگو سخن به جز راست (۲): **۲ جمله و یک فعل (است). زنهار شبه‌جمله است.**

پ **پاسخ:** گفتم (۱) مرا غم تو، خوش‌تر ز شادمانی است (۲): **۲ جمله و ۲ فعل (گفتم، است)**

ت فرزندم (۱)! من می‌دانم (۲) و بی‌گمانم (۳) که تو ایران را از بن جان، دوست می‌داری (۴). **۴ جمله و ۳ فعل (می‌دانم، «ـَم» در «بی‌گمانم»، دوست می‌داری، فرزندم (منادا) و شبه‌جمله است.)**

فرزندم (۱) ← منادا / می‌دانم (۲) / بی‌گمانم (من بی‌گمانم) (۳) / ایران را از بن جان، دوست داری. (۴)

۱۲

الف واج‌آرایی حرف «خ» و «ز»/ خزان، وزان: جناس ناقص اختلافی

ب تشخیص – سخن‌گفتن مرغ نغمه‌خوان بوستان / مرغ: مراعات‌نظیر واج‌آرایی «ر» و «س» در مصرع اول

پ ابر / باد / مه / خورشید / فلک: مراعات‌نظیر

۱۳

الف کنایه «از گفتهٔ کسی سر پیچیدن» کنایه از نافرمانی کردن است.

۱۴

الف کلمهٔ «گل»، و فعل «می‌روید» تکرار شده است.

بهار / گل: مراعات نظیر است.

۱۵ ۱ – فروغ: نور، روشنایی

الف ۲ – حکیم: دانشمند، فرزانه

ب ارشاد: به راه راست راهنمایی کردن

www-kanoon.ir

www-kanoon-ir

www-kanoon-ir

پاسخ‌نامه تشریحی

۱ بزرگی خود را کنار گذاشته‌اند (در برابر بزرگی خداوند همهٔ بزرگان کوچک هستند)

۲ جامع‌التمثیل: محمد حبله‌رودی / بهارستان: جامی / پریشان: قاآنی / شرح صحیفه سجادیه: فیض کاشانی

الف «جامع التمثیل» ← محمد حبله‌رودی

«شرح صحیفهٔ سجادیه» ← فیض کاشانی

«بهارستان» ← جامی

«پریشان» ← قاآنی

ب بهارستان ← جامی

جامع‌التمثیل ← محمد جله رودی

پ شرح صحیفهٔ سجادیه ← فیض کاشانی

پریشان ← قاآنی

جامع‌التمثیل ←محمد جله‌رودی

بهارستان ← جامی

ت شرح صحیفهٔ سجادیه ← فیض کاشانی

پریشان ← قاآنی

۳

الف شنوندگان

ب گریبان، یقه

پ بافنده

ت فغان: ناله

ث خستگی‌ناپذیر

ج لطیف، نیکو

۴

الف ظفرمند: پیروز، فاتح

۵ وی استاد دانشگاه و شاعر موفق معاصر بود که در سال ۱۳۳۸ در خوزستان به دنیا آمد. امین‌پور ابتدا در رشتهٔ پزشکی تحصیل می‌کرد، اما پس از مدتی به ادبیات روی آورد و به درجهٔ دکتری نائل شد. وی در نهایت پس از تحمل یک دوره بیماری، در سال ۱۳۸۶ درگذشت. تعدادی از آثار امین‌پور عبارت‌اند از: «در کوچهٔ آفتاب، تنفس صبح، آینه‌های ناگهان و دستور زبان عشق.»

۶ این بیت دارای ۴ جمله است:

تمام طول هفته را به انتظار جمعه‌ام / دوباره صبح، ظهر، نه! غروب شد، نیامدی

۱ ۲ ۳ ۴

افعال : ام در جمعه «ام» (هستم)، نه (به معنی «نیامدی» است و شبه‌جمله محسوب می‌شود)، شد، نیامدی

۷

الف وحشی‌گری، خشونت

۸

به نام خدایی که جان آفرید — سخن گفتن اندر زبان آفرید

خداوند بخشندهٔ دستگیر — کریم خطابخش و پوزش‌پذیر

پرستار امرش همه چیز و کس — بنی‌آدم و مرغ و مور و مگس

یکی را به سر، برنهد تاج بخت — یکی را به خاک اندر آرد ز تخت

۹